

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce: T. T.,** zast. JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2012, č. j. OAM-62/LE-BE02-PA03-2012, ve věci mezinárodní ochrany, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 7. 2012, č. j. 48 Az 16/2012 - 50,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 25. 7. 2012, č. j. 48 Az 16/2012 - 50, **se zrušuje**.

II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2012, č. j. OAM-62/LE-BE02-PA03-2012, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovené zástupkyni žalobce, JUDr. Ireně Slavíkové, advokátce se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2 880 Kč. Tato částka jí bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 3. 2012, č. j. OAM-62/LE-BE02-PA03-2012. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o tom, že žádost stěžovatele o udělení mezinárodní

ochrany je ve smyslu ustanovení § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), nepřípustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany se proto podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje.

Stěžovatel žádá v České republice o mezinárodní ochranu již podruhé. Důvodem, pro který stěžovatel poprvé v roce 2004 o mezinárodní ochranu žádal, byla výhradně jeho ekonomická situace v zemi původu. Tato první žádost, podaná dne 28. 9. 2004, však byla rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 10. 2004, č. j. OAM-2886/VL-10-05-2004, zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu a tento postup byl následně aprobován i rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 7. 2005, č. j. 61 Az 184/2004 - 17, který žalobu stěžovatele proti uvedenému rozhodnutí žalovaného zamítl. Stěžovatelem podaná kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla z procesních důvodů usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2006, č. j. 7 Azs 14/2006 - 35, odmítnuta.

V nyní projednávané věci spočívají důvody, pro které by stěžovateli měla být udělena mezinárodní ochrana, v tvrzené obavě ze státních orgánů. Jak stěžovatel uvedl v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 15. 3. 2012, nebezpečí a pronásledování mu má hrozit proto, že se podílel formou roznášení letáků na činnosti organizace, která je protistátní. Vůči této organizaci má dluh, který není schopen v současné době uhradit, což je důvodem pro výhrůžky smrtí, které mu byly vzkázány po rodičích.

Krajský soud v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť nová, azylově relevantní skutečnost neexistuje. K tomuto závěru dospěl poté, co shledal stěžovatelem tvrzený azylový příběh, stejně jako žalovaný, za nevěrohodný. Obsahuje totiž řadu rozporů a nelogičností a je stěžovatelem prezentován povrchně. Krajský soud proto přisvědčil žalovanému, že uváděná tvrzení nejsou pro azylové řízení relevantní a tedy bylo na místě nehodnotit je jako nové skutečnosti, které bez zavinění stěžovatele nebyly hodnoceny v předchozím pravomocně skončeném řízení. Žalovaný tak dle krajského soudu postupoval zcela správně, pokud bez meritorního přezkoumání důvodů tvrzených v žádosti řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany v projednávané věci zastavil.

Stěžovatel v kasační stížnosti brojí proti uvedeným závěrům krajského soudu námitkami, které podřazuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Je přesvědčen, že uvedl důvody, pro které opustil zemi původu, zejména obavy z pronásledování autoritativním režimem. V řízení před žalovaným přitom pravdivě popsal svoji práci pro ilegální organizaci disentu. Je sice pravdou, že tuto činnost vykonával z finančních důvodů, nicméně to nic nemění na tom, že ze strany státních orgánů je trestáno i takové jednání. Odkazuje přitom na zprávu Human Rights Watch z ledna 2011, založenou ve správním spise. K obsahu této zprávy, ačkoliv se týká i stěžovatelem tvrzené činnosti, však žalovaný nepřihlédl.

Stěžovatel má rovněž za to, že žalovaný i krajský soud vyhodnotily žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako opakovanou čistě formálně, a to i přesto, že byla podána z jiných důvodů, než žádost předchozí. Nebylo rovněž přihlédnuto k jeho

osobní situaci a rizicích pro něj plynoucích z případného návratu do Vietnamu, s ohledem na které mu měla být udělena minimálně doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu. Z uvedených důvodů je stěžovatel přesvědčen, že kasační stížnost přesahuje jeho vlastní zájmy ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s., a proto Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

K obsahu kasační stížnosti se vyjádřil žalovaný, který své rozhodnutí považuje za zákonné. Má za to, že v daném případě byly splněny podmínky pro postup podle § 10a písm. e) zákona o azylu, neboť nebyly uvedeny žádné nové skutečnosti ve smyslu tohoto ustanovení. Stěžovatel uváděl nekonzistentní a nevěrohodná tvrzení, která nejsou způsobilá k meritornímu posouzení. Jeho azylový příběh byl jako nevěrohodný vyhodnocen i krajským soudem. Proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz.), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je ve smyslu shora uvedené judikatury přijatelná, neboť krajský soud v žalobním řízení zásadně pochybil, a přistoupil proto k jejímu posouzení.

Z předloženého soudního a správního spisu ověřil kasační soud následující skutečnosti. Stěžovatel dne 15. 3. 2012 požádal o mezinárodní ochranu. Důvody, pro které by stěžovateli měla být udělena mezinárodní ochrana, spočívají v tvrzené obavě ze státních orgánů. Nebezpečí a pronásledování mu má hrozit proto, že se podílel formou roznášení letáků na činnosti organizace, která je protistátní. Vůči této organizaci má dluh, který není schopen v současné době uhradit, proto je mu vyhrožováno a má obavy z návratu do vlasti. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 15. 3. 2012 lze zjistit, že roznášku protistátních letáků měl vykonávat v období let 2007 až 2008. Dále stěžovatel uvedl, že po návratu do Vietnamu v roce 2006 pobýval v Saigonu, kde žil v podnájmu. Za roznášení letáků mu byla poskytnuta odměna ve výši 3 mil. VND, což je necelých 200 USD. V červnu 2009 se rozhodl odjet z vlasti, neboť činnost organizace, pro kterou letáky roznášel, měla být odhalena a stěžovatel proto na základě informace od osoby, která mu práci nabízela, dostal obavu z pronásledování státem. S konkrétními projevy se během svého pobytu ve Vietnamu však nesetkal. Přesto z vlasti odjel, a to přes Rusko, kde pobýval přibližně 6 měsíců, a následně pomocí převaděče nelegálně do Anglie. Při cestě do Ruska použil falešný cestovní doklad na jméno osoby T. B.

Žalovaný následně rozhodl o zastavení řízení o žádosti stěžovatele z důvodu nepřípustnosti žádosti ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu. Žalovaný se v rámci řízení o mezinárodní ochraně seznámil rovněž s materiály, kterými disponuje z řízení o správním vyhoštění stěžovatele. Neuvěřil tvrzení stěžovatele o návratu do Vietnamu v roce 2006 a tedy i odjezdu v roce 2009, neboť stěžovatel nebyl schopen mimo svoji výpověď tuto skutečnost doložit a věrohodně prokázat. V projednávané věci považuje tvrzení stěžovatele stran jeho vycestování do Vietnamu a údajné činnosti proti státu za nevěrohodná a účelová, nesrovnalosti ve stěžovatelových výpovědích opravňují žalovaného k zásadním pochybnostem o jejich pravdivosti. Proto nenalezl žádný důvod měnit své rozhodnutí o mezinárodní ochraně, ani vést další meritorní řízení a opakovaně posuzovat uváděná tvrzení. Nejedná se totiž o nové věrohodné skutečnosti, které by nutnost takového postupu odůvodňovaly, naopak jediným cílem stěžovatele je legalizovat pobyt v České republice, který je totožný s cílem minulé žádosti. Ve Vietnamu nehrozí stěžovateli dle žalovaného žádná újma, kterou by nemohl řešit s příslušnými orgány a institucemi, ani žádné azylově relevantní pronásledování. Podle žalovaného je tak žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany v tomto řízení účelová s cílem legalizace pobytu, přičemž stěžovatel nepředložil žádné nové věrohodné relevantní skutečnosti, které by nebyly předmětem zkoumání správního orgánu v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Žádost o mezinárodní ochranu byla proto posouzena jako nepřípustná.

Zákon o azylu v ustanovení § 10a písm. e) stanoví, že nepřípustná žádost je taková, kterou cizinec opakovaně podal, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Výklad tohoto ustanovení je přitom předmětem sporu v projednávané věci.

Toto ustanovení bylo do zákona o azylu nově doplněno zákonem č. 379/2007 Sb. (s účinností od 21. 12. 2007), a to v souladu se směrnicí Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (dále jen „procedurální směrnice“); jedná se tedy o důsledek transpozice procedurální směrnice, kterou Česká republika provedla právě výše uvedeným zákonem s cílem postihnout případy opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany podávaných ze stejných důvodů jako žádosti předchozí. Čl. 25 odst. 2 procedurální směrnice totiž stanoví konkrétní případy, kdy členské státy mohou považovat žádost za nepřípustnou s tím, že pod písmenem f) je stanoven případ, kdy žadatel po pravomocném rozhodnutí podal stejnou žádost. K pojmu „stejná žádost“ ve vztahu k citovanému ustanovení procedurální směrnice se vyjadřuje i odborná literatura, dle které tento pojem *„musí být vykládán jazykově, pouze pokud je následná žádost založena na zcela stejných důvodech jako žádost předchozí, může být shledána nepřípustnou. Pokud žadatel uvádí nové skutečnosti (elements), žádost z tohoto důvodu nepřípustnou shledat nelze.“* (Srov. BATTJES, H.: *European Asylum Law and International Law*. Leiden: Martinus Nijhoff Publishers, 2006, s. 338-339).

Tuto koncepci dále rozvíjí čl. 32 procedurální směrnice, který podrobněji řeší případy opakovaných (následných) žádostí o udělení mezinárodní ochrany v témže členském státě s tím, že tyto žádosti nejprve podléhají předběžnému posouzení. V jeho rámci je pak posuzováno, zda opakovaná žádost obsahuje nové skutečnosti či zjištění, které významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za uprchlíka podle směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (čl. 32 odst. 4). Pokud tomu tak je, mohou členské státy rozhodnout o dalším posuzování žádosti, a to za předpokladu, že dotyčný žadatel nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést tyto nové skutečnosti či zjištění, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek (čl. 32 odst. 6).

Ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu je tedy jakousi transpoziční syntézou problematiky podání opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany tak, jak je upravena v procedurální směrnici. Ze znění citovaného ustanovení zákona o azylu lze přitom dovodit nutnost kumulativního splnění dvou podmínek pro to, aby bylo možné opakovanou žádost ve smyslu shora uvedeném věcně projednat:

1. je nutno uvést nové skutečnosti nebo zjištění;
2. musí se přitom jednat o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení.

Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by *prima facie* mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoli smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady. Při posuzování této z podmínek je proto třeba mít na zřeteli, jaká tvrzení mohou být ve zcela obecné rovině z hlediska posuzování naplnění kritérií pro udělení mezinárodní ochrany relevantní. Jedná se tedy o ty skutečnosti či zjištění, které významně zvyšují pravděpodobnosti uznání žadatele za uprchlíka. Smyslem a účelem § 10a písm. e) zákona o azylu je umožnit správnímu orgánu, aby za splnění zákonem stanovených podmínek nemusel meritorně projednávat opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Stanovené podmínky mají garantovat, že správní orgán bude povinen věcně přezkoumat jen ty opakované žádosti, které mají určitou přidanou hodnotu, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předcházející, a na druhé straně rovněž mají zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65).

Při posuzování otázky, zda žadatel v žádosti o mezinárodní ochranu uvádí nové skutečnosti či zjištění, je klíčovým dokumentem žádost o udělení mezinárodní ochrany, která je formulářem s předem daným souborem otázek. Žadatel přitom mimo jiného uvádí i z jakých důvodů o mezinárodní ochranu žádá a z jakých důvodů opustil svoji vlast. Odpovědi na tyto otázky pak správnímu orgánu signalizují, zda žadatelem jsou či nejsou uváděny nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu shora uvedeného. Tento výklad ostatně podporuje i ustanovení § 23 odst. 1 zákona o azylu, dle kterého se pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany neprovádí v případě, kdy lze řízení o mezinárodní ochraně zastavit z důvodu nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V této souvislosti je třeba však zdůraznit, že citované ustanovení přímo nezakazuje správnímu orgánu přistoupit k provedení pohovoru o udělení mezinárodní ochrany a je třeba jej vykládat v tom smyslu, že správní orgán pouze nemá povinnost pohovor v takovém případě provést (obdobně srov. viz KOSAŘ, D., MOLEK, P., HONUSKOVÁ, V., JURMAN, M., LUPAČOVÁ, H. *Zákon o azylu. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 71, s. 308). Není totiž vyloučena situace, kdy by k závěru, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, správní orgán dospěl právě v návaznosti na obsah odpovědí žadatele v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

V pojednávané věci, jak je evidentní ze správního spisu, stěžovatel v první žádosti o udělení mezinárodní ochrany na dotaz, z jakých důvodů o udělení azylu žádá uvedl: *„Ve Vietnamu jsem nemohl najít žádné stálé zaměstnání a neměl jsem tam žádnou budoucnost. Proto jsem se rozhodl odjet do ČR. Nyní žádám o azyl, abych si legalizoval pobyt v ČR.“* V žádosti v nyní projednávané věci stěžovatel uvedl: *„Žádám o azyl, protože jsem byl stíhán státem ve Vietnamu, mám velký dluh, který nejsem schopen uhradit v současné době.“* Podrobnější údaje k uvedenému pak doplnil ve vlastnoručně psaných důvodech pro udělení mezinárodní ochrany.

Nejvyšší správní soud je v souladu s výše uvedeným názoru, že skutečnosti a zjištění, které stěžovatel v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a ostatně i v následném

protokolu uvedl, jsou oproti dříve uváděným důvodům odlišné a tedy je lze považovat za nové. Jedná se přitom o tvrzení, která ve zcela obecné rovině nelze kvalifikovat jako zcela nerelevantní pro posouzení důvodnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tj. s ohledem na jejich obsah nelze tvrdit, že takové skutečnosti nemohou nikdy být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

V takové situaci je tedy na místě posoudit další z kumulativních podmínek stanovených v § 10a písm. e) zákona o azylu, tedy posoudit, zda tyto nové skutečnosti nebyly bez vlastního zavinění žadatele předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Při posuzování této otázky je přitom třeba vyjít zejména z toho, že v rámci azylového řízení existují dvě základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Jak již Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém rozsudku ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 - 86, „*zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí.*“ Pro úplnost lze ještě odkázat na rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, v němž bylo uvedeno, že: „*správní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá*.“ Proto pokud žadatel neuvedl všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze jemu, a nelze akceptovat, že by toto neunesení břemena tvrzení mohl zhojit pomocí podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany není prostředkem k upřesnění či doplnění skutkového stavu předcházející žádosti, ale naopak je prostředkem přezkumu skutečností či zjištění, která nebyla a ani nemohla být v předcházejícím řízení přezkoumána.

Důvody, proč nemohly být určitá zjištění či skutečnosti uplatněny již v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany, přitom mohou být nejrůznější. Jak se již Nejvyšší správní soud k této otázce opakovaně vyjádřil, jedná se zejména o skutečnosti, ke kterým došlo během času (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009 - 66).

Jak již bylo výše uvedeno, žadatele v řízení o mezinárodní ochraně stíhá břemeno tvrzení, břemeno důkazní je pak dle situace rozloženo mezi žadatele a správní orgán. V projednávané věci stěžovatel konzistentně uváděl, že tvrzené skutečnosti se udály až po jeho odjezdu z České republiky, kdy se na čas vrátil do vlasti. Rovněž uvedl, že cestoval na falešný pas osoby jménem T. B., nemůže to však prokázat jinak, než svým tvrzením.

Stěžovatel tvrzenou nápomoc protistátní činnosti časově zasadil do let 2007 – 2008, tedy do období, kdy se měl ve Vietnamu zdržovat po odjezdu z České republiky. To ostatně nepřímo podporuje i text rozhodnutí ve věci zajištění za účelem správního vyhoštění stěžovatele (Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, Inspektorát cizinecké policie letiště Praha Ruzyně ze dne 27. 2. 2012, č. j. CPR-2408-17/PŘ-2012-004112) založeného ve správním spise, z něhož se podává, že stěžovatel z

České republiky začátkem roku 2006 vycestoval, a to ještě v době platnosti víza za účelem strpění v době probíhajícího prvního azylového řízení – konkrétně ve fázi řízení o kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu. Dále je v citovaném rozhodnutí výslovně uvedeno, že stěžovatel v té době svévolně opustil pobytové středisko Stráž pod Ralskem, odkud nelegálně, pomocí převaděče, vycestoval do Ruska, kde si opatřil cestovní doklad a letecky vycestoval do Vietnamské socialistické republiky, kde se zdržoval až do roku 2009. Již samotné zasazení událostí do let 2007 – 2008, navíc podpořené i uvedenou citací z rozhodnutí cizinecké policie, postačuje pro vyslovení závěru o nemožnosti stěžovatele uplatnit tato tvrzení již v první žádosti v roce 2004.

Lze tak uzavřít, že v projednávané věci stěžovatel uvedl v opakované žádosti nové skutečnosti a zjištění, které nemohly být bez jeho vlastního zavinění předmětem přezkumu předchozí žádosti, a to z prostého důvodu – staly se až po rozhodnutí o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Naplnil tak i druhou z podmínek pro to, aby opakovaná žádost o mezinárodní ochranu nebyla vyhodnocena jako nepřípustná ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu.

Posouzení věrohodnosti žadatelových tvrzení v míře, kterou provedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, nekoresponduje s povahou a účelem ustanovení § 10a zákona o azylu, zcela zásadně totiž přesahuje míru možného posuzování věrohodnosti pro účely vyhodnocení opakované žádosti jako nepřípustné. Zákon o azylu pod písm. e) cit. ustanovení stanoví jen dvě podmínky (novost a nemožnost uplatnit tvrzení v předchozí žádosti) a míru věrohodnosti žadatelových tvrzení je proto na místě zkoumat a hodnotit pouze ve zcela nejobecnější rovině, tedy pouze hodnotit, zda tvrzení uváděná žadatelem nejsou *prima facie* bez jakéhokoliv bližšího zkoumání či dokazování nevěrohodná a na první pohled je proto vyloučena jejich relevance z hlediska možného udělení jedné z forem mezinárodní ochrany.

Posouzení věrohodnosti žadatele v rozsahu a způsobem, který žalovaný v napadeném rozhodnutí provedl, není možné užít při posuzování žádosti ve smyslu ustanovení § 10a zákona o azylu, ale naopak je na místě při věcném posouzení žádosti či při jejím vyhodnocení jako zjevně nedůvodné, zejména podle § 16 písm. g) zákona o azylu.

S ohledem na vše shora uvedené nelze než shrnout, že žalovaný nesprávně vyhodnotil žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako nepřípustnou, neboť není pravdou, že by stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti ve smyslu zákona o azylu, které by nebyly předmětem zkoumání správního orgánu v předchozí žádosti a nebyly tak naplněny zákonné podmínky stanovené v § 10a písm. e), resp. § 25 písm. i) zákona o azylu pro zastavení řízení z důvodu nepřípustnosti žádosti o mezinárodní ochranu.

V posuzovaném případě s ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že již v řízení před krajským soudem byly důvody pro to, aby rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu, věc mu však nevrátil k dalšímu řízení, neboť současně konstatoval, že pro zrušení rozhodnutí žalovaného byly důvody již v řízení před krajským soudem, který by v dalším řízení, při respektování názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem v tomto rozhodnutí a vzhledem k

charakteru vytýkaných pochybení, nemohl vady napadeného rozhodnutí žalovaného nikterak zhojit. Nejvyšší správní soud proto současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu rozhodl také o zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud následně. Žalovaný ve věci úspěch neměl, náhrada nákladů řízení mu proto nenáleží (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Stěžovatel sice ve věci úspěšný byl, nicméně ze spisu je patrno, že mu žádné náklady řízení nevznikly.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovená zástupkyně stěžovatele, JUDr. Irena Slavíková, advokátka se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, provedla ve věci v řízení před krajským soudem tři úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], písemné podání soudu nebo jinému orgánu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], kterým je doplnění žaloby, a dále účast na jednání u krajského soudu dne 25. 7. 2012 v délce nepřevyšující 2 hodiny [§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu]. O odměně ustanovené zástupkyně za provedení těchto úkonů v celkové výši 8 640 Kč (tj. vč. paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a daně z přidané hodnoty) bylo již pravomocně rozhodnuto usnesením krajského soudu ze dne 6. 8. 2012, č. j. 48 Az 16/2012 - 56, a Nejvyšší správní soud proto o nich znovu nerozhodoval.

V řízení před Nejvyšším správním soudem pak ustanovená zástupkyně stěžovatele provedla jeden úkon právní služby, kterým je podání ve věci samé spočívající v sepisu kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu), ve znění pozdějších předpisů. Za úkon právní služby v dané věci náleží mimosmluvní odměna ve výši 2 100 Kč [§ 9 odst. 3 písm. f), ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy ustanovená zástupkyně provedla v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní služby a náleží jí odměna ve výši 2 400 Kč. Zástupkyně stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, částka 2 400 Kč se proto zvyšuje o tuto daň ve výši 20 %. Výše odměny za provedený úkon právní služby tedy činí celkem 2 880 Kč. Tato částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2012

JUDr. Radan Malík
předseda senátu